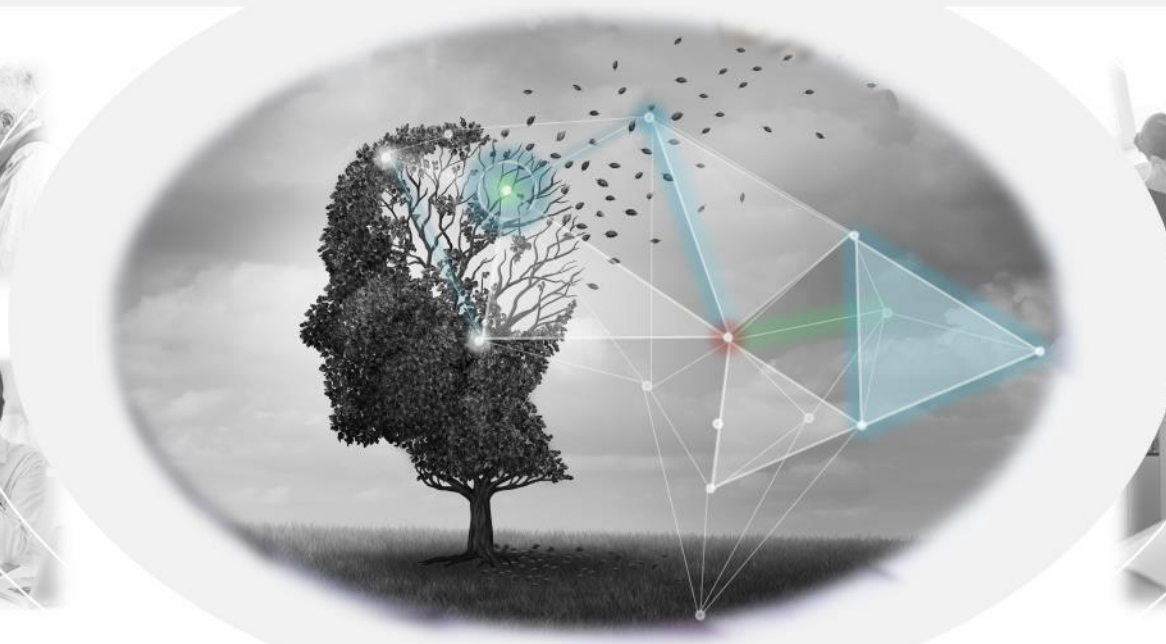

NÁRODNÍ INFORMAČNÍ SYSTÉM PRO PSYCHIATRII

nzip.cz

ZDRAVÍ2030

Psychiatrická péče o děti a mládistvé

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

ÚZIS

Psychiatrická péče o děti a mládež

Datové zdroje, základní přehled

Datové zdroje

Národní registr hrazených zdravotních služeb (NRHZS)

Ambulantní péče

Akutní lůžková péče

Následná lůžková péče

Medikace

Informační systémy z datových souborů ČSÚ:

Informační systém Zemřelí (IS ZEM)

Sebevražednost

Národní registr zdravotnických pracovníků (NR-ZP)

Počet pracovníků

Počet úvazků pracovníků

Národní zdravotní registry:

Národní registr léčby uživatelů drog (NRLUD)

Národní registr pitev a toxikologických vyšetření prováděných na oddělení soudního lékařství (NRPATV)

Základní přehled psychiatrické péče pacientů ve věku 0–19 let v roce 2023

Ambulantní péče

Počet pacientů ošetřených u psychiatra nebo dětského a dorostového psychiatra: 64 654, z toho 54% chlapců

Počty evidovaných poskytovatelů ambulantních psychiatrických zdravotních služeb: Dětská a dorostová psychiatrie: 131

Akutní lůžková péče

Celkem hospitalizací: 4 480

Nejčastěji: Neurotické, stresové a somatoformní poruchy (F40-F48): 1 493

Průměrná délka: 19 dní

Následná lůžková péče

Celkem hospitalizací: 3 846, z toho 27% v dětských psychiatrických nemocnicích (Opařany, Louny, Velká Bíteš)

Nejčastěji: Poruchy chování a emocí s obvyklým nástupem v dětství a v dospívání (F90-F98): 1 331

Počet krátkodobých (do 3 měsíců): 3 498 (91%)

Sebevraždy

Celkem 42 v roce 2022 (věk 11-19 let)

Medikace dětí a mladistvých

Počet pacientů užívající Antidepresiva (N06A): 32 408

Počet pacientů užívající Antipsychotika, Neuroleptika (N05A): 24 366

Personální kapacity

Počet lékařů: Dětská a dorostová psychiatrie: 215

Počet úvazků lékařů: Dětská a dorostová psychiatrie: 152,0

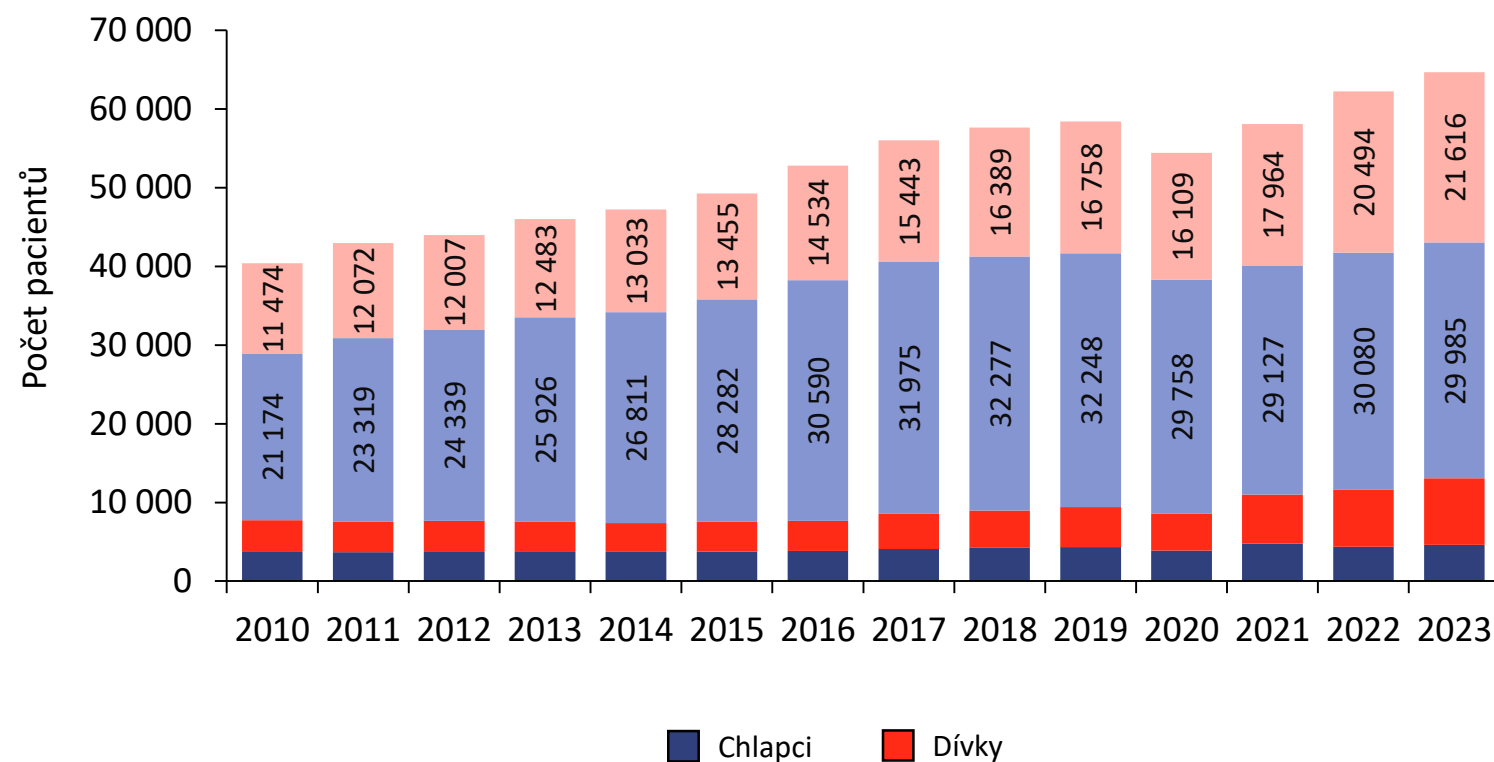
Psychiatrická péče o děti a mládež

Ambulantní péče

Ambulantní péče

Zdroj: Národní registr hrazených zdravotních služeb (NRHZS)

Počet pacientů ve věku 0–19 let u odb. 305 (tmavá) a 306 (světlá)

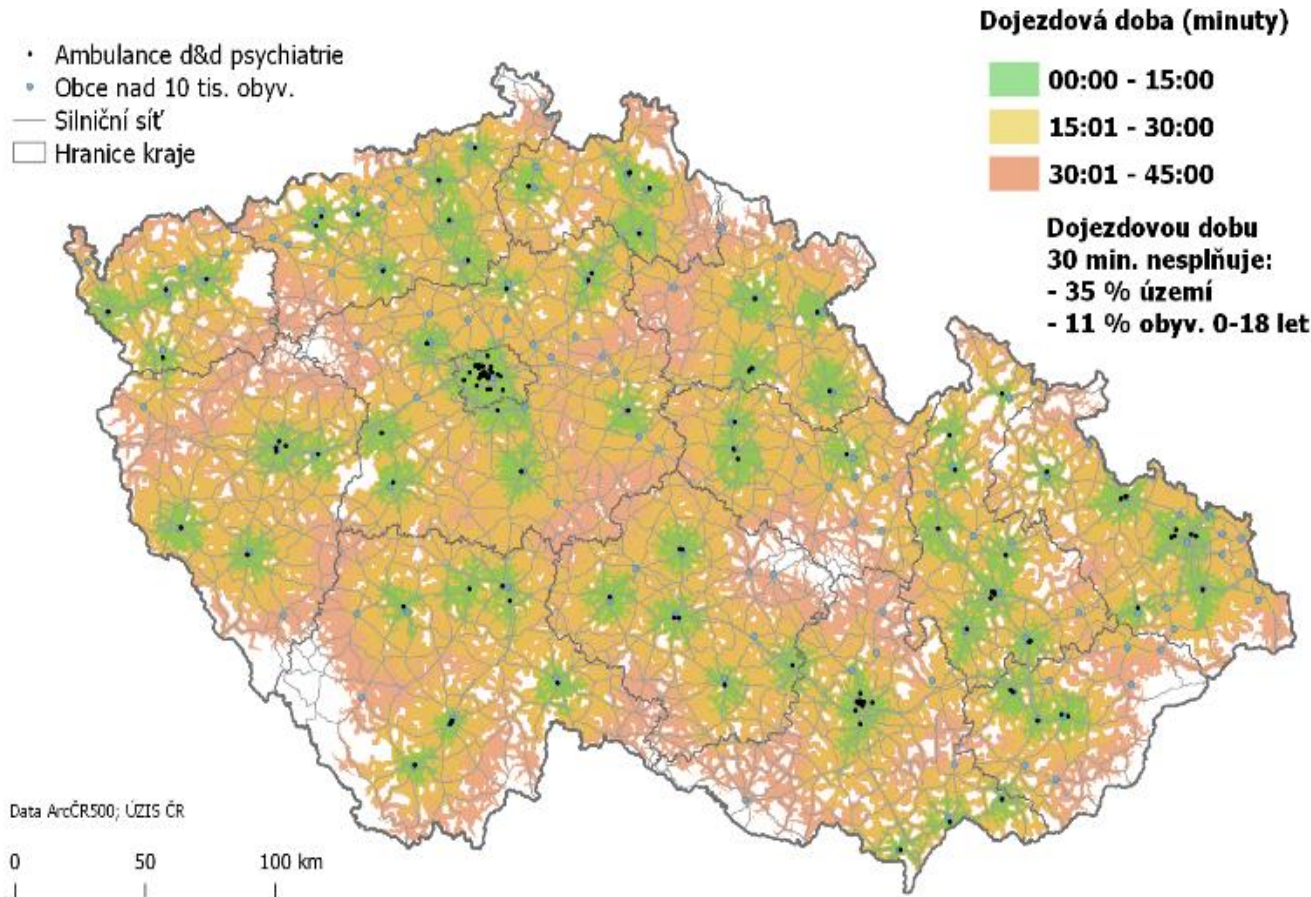
Počet pacientů ve věku 0–19 let ošetřených u psychiatra (odbornost 305) a dětského a dorostového psychiatra (odbornost 306).

Počet dětí a mladistvých v ambulantní psychiatrické péči roste. V roce 2023 jich bylo téměř 65 tisíc, z toho 54% chlapců.

Ambulantní péče

Zdroj: Národní registr hrazených zdravotních služeb (NRHZZS)

Ambulance dětské a dorostové psychiatrie v minutách jízdy autem

Počty evidovaných poskytovatelů ambulantních psychiatrických zdravotních služeb

	Psychiatrie	Dětská a d. ps.	Sexuologie
2010	790	147	77
2011	792	146	71
2012	777	143	69
2013	763	137	68
2014	760	141	68
2015	751	143	71
2016	761	148	70
2017	762	146	68
2018	765	140	68
2019	775	142	69
2020	780	136	72
2021	785	130	64
2022	810	138	67
2023	781	131	60

Psychiatrická péče o děti a mládež

Akutní lůžková péče

Akutní lůžková péče

Zdroj: Národní registr hrazených zdravotních služeb (NRHZS)

Počty hospitalizací dětí a dospívajících na akutních psychiatrických lůžkách v roce 2023

Diagnóza	Věk < 20
Neurotické, stresové a somatoformní poruchy (F40-F48)	1 493
Poruchy chování a emocí s obvyklým nástupem v dětství a v dospívání (F90-F98)	788
Poruchy osobnosti a chování (F60-F69)	645
Poruchy duševní a poruchy chování způs. užíváním psychoaktivních látek (F10-F19)	383
Afektivní poruchy (poruchy nálady) (F30-F39)	332
Schizofrenie, poruchy schizotypální a poruchy s bludy (F20-F29)	271
Syndromy poruch chování, spojené s fyziolog. poruchami a somat. faktory (F50-F59)	235
Poruchy psychického vývoje (F80-F89)	119
Mentální retardace (F70-F79)	113
Ostatní	101
Celkem hospitalizací v roce 2023	4 480

Akutní lůžková péče

Zdroj: Národní registr hrazených zdravotních služeb (NRHZS)

Největší poskytovatelé akutní lůžkové psychiatrické péče hospitalizující děti

- Psychiatrická nemocnice Bohnice
- Fakultní nemocnice v Motole
- Fakultní Thomayerova nemocnice
- Všeobecná fakultní nemocnice v Praze
- Fakultní nemocnice Brno
- Krajská nemocnice Liberec, a.s.
- Fakultní nemocnice Plzeň
- Fakultní nemocnice Ostrava
- Psychiatrická nemocnice Jihlava
- Psychiatrická nemocnice Kosmonosy
- Psychiatrická nemocnice v Opavě
- Fakultní nemocnice Olomouc

Průměrná délka ukončených psychiatrických hospitalizací na psychiatrických odděleních nemocnic u osob do 20 let věku v posledních 10 letech klesla o tři dny z 22 na 19 dní

	Počet všech hospitalizací	Věk < 20		
		Počet	%	Prům. délka
2010	17 321	2 063	12%	22,2
2011	17 335	2 097	12%	22,3
2012	16 964	2 139	13%	22,0
2013	17 232	2 056	12%	22,5
2014	19 030	2 273	12%	21,5
2015	19 831	2 250	11%	21,7
2016	18 810	2 258	12%	22,3
2017	20 571	2 417	12%	21,6
2018	22 934	2 610	11%	21,1
2019	23 876	2 927	12%	19,6
2020	24 593	2 574	10%	19,1
2021	27 589	3 219	12%	19,7
2022	31 223	4 071	13%	19,3
2023	33 129	4 480	14%	19,0

Hospitalizace osob do 20 let pro akutní psychiatrické problémy tvoří 11-13% všech psychiatrických hospitalizací

Psychiatrická péče o děti a mládež

Následná lůžková péče

Následná lůžková péče

Zdroj: Národní registr hrazených zdravotních služeb (NRHZZ)

Barvy grafu od spodu znamenají délku hospitalizace:

Krátkodobé – do 3 měsíců - zelená

Střednědobé - 3 měsíce - půl roku - oranžová

Dlouhodobé - víc než půl roku - žlutá

Největší poskytovatelé následné lůžkové psychiatrické péče u pacientů do 20 let (více než 100 ukončených hospitalizací v roce 2023)

Psychiatrická nemocnice Bohnice

Psychiatrická nemocnice v Opavě

Psychiatrická nemocnice v Kroměříži

Dětská psychiatrická nemocnice Opařany

Dětská psychiatrická nemocnice Louny

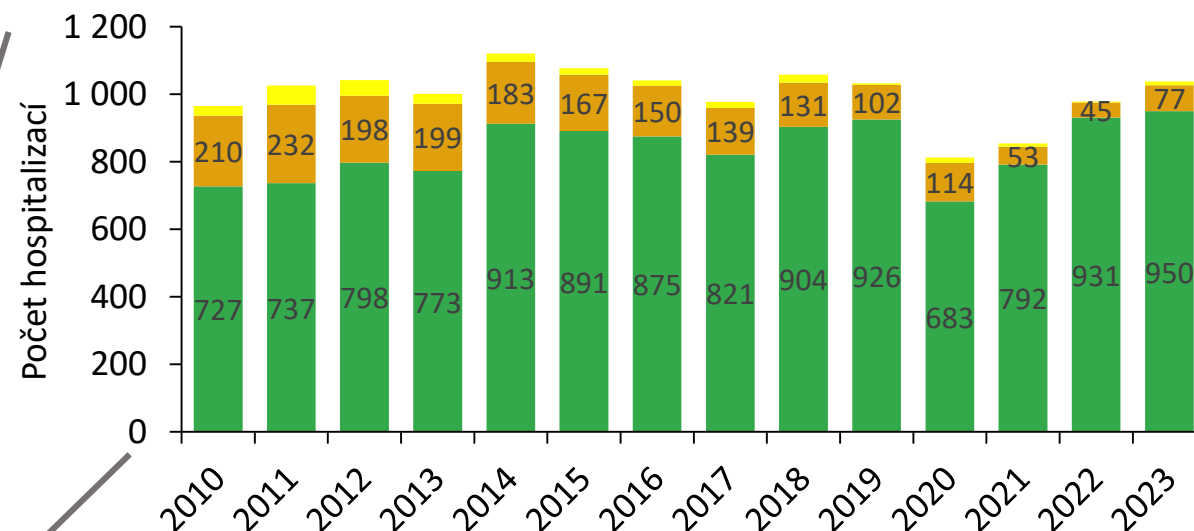
Dětská psychiatrická nemocnice Velká Bíteš

Psychiatrická léčebna Šternberk

Psychiatrická nemocnice v Dobřanech

Psychiatrická nemocnice Havlíčkův Brod

Dětské nemocnice

Počet střednědobých a dlouhodobých hospitalizací dětí klesá, navyšuje se počet krátkodobých hospitalizací.

Následná lůžková péče

Zdroj: Národní registr hrazených zdravotních služeb (NRHZZS)

Počet ukončených následných hospitalizací

Rok	Všechny nemocnice	Dětské nemocnice	Podíl
2010	3 645	965	26%
2011	4 032	1 026	25%
2012	3 780	1 042	28%
2013	3 498	1 001	29%
2014	3 587	1 121	31%
2015	3 507	1 077	31%
2016	3 658	1 041	28%
2017	3 514	978	28%
2018	3 561	1 058	30%
2019	3 580	1 033	29%
2020	2 853	813	28%
2021	3 108	854	27%
2022	3 260	979	30%
2023	3 846	1 038	27%

Počet ukončených hospitalizací pacientů ve věku 0-19 let na následných psychiatrických lůžkách nemocnic bylo v roce 2023 3,8 tisíc. Necelá třetina z nich v dětských psychiatrických nemocnicích (Opařany, Louny, Velká Bíteš). Jedná se především o krátkodobé hospitalizace trvající méně než 3 měsíce.

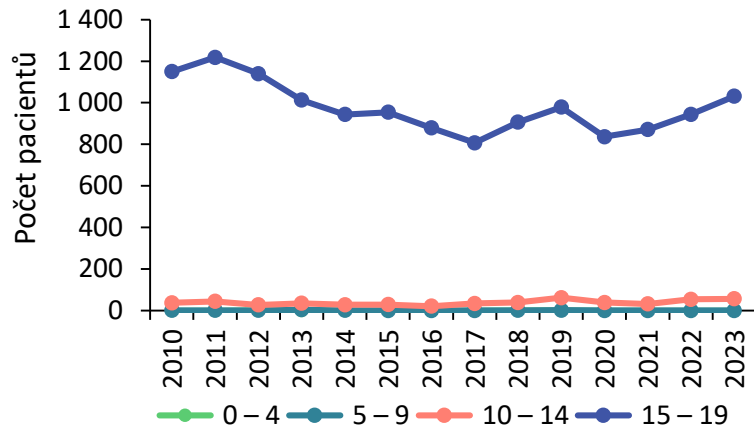
Psychiatrická péče o děti a mládež

Vývoj počtu pacientů ve věku 0–19 let ambulantní a lůžkové psychiatrické péče

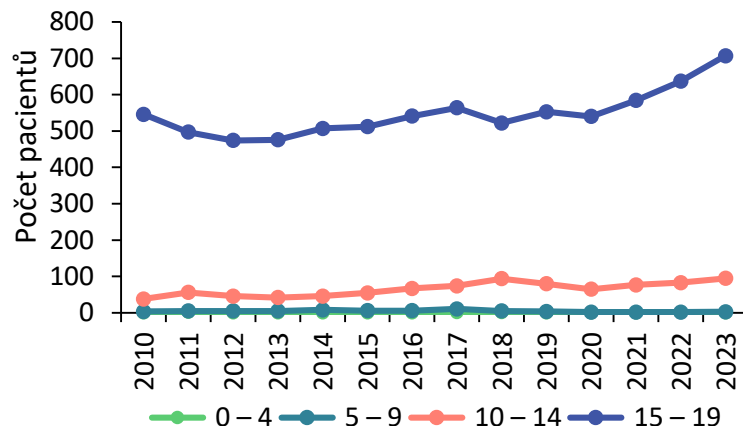
Počet dětí a mladistvých s psychiatrickou péčí pro vybrané diagnózy dle věku

Zdroj: Národní registr hrazených zdravotních služeb (NRHZS)

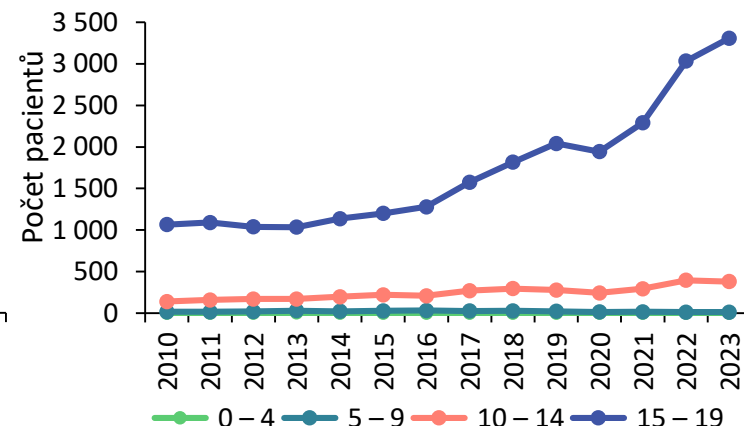
F10-F19 (Poruchy duševní a poruchy chování způsobené užíváním psychoaktivních látek)

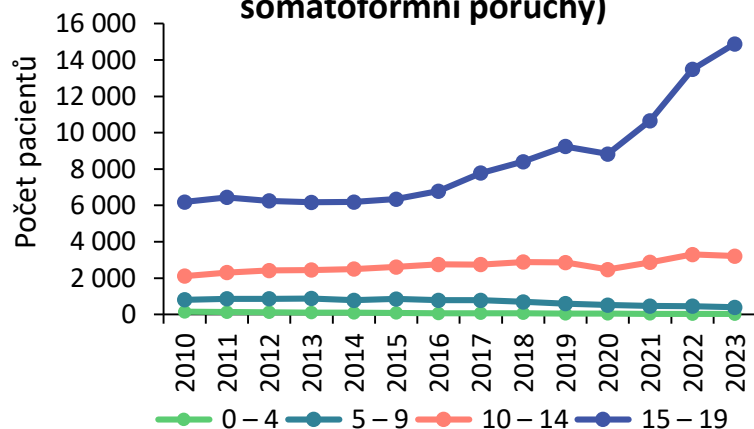
F20-F29 (Schizofrenie, poruchy schizotypální a poruchy s bludy)

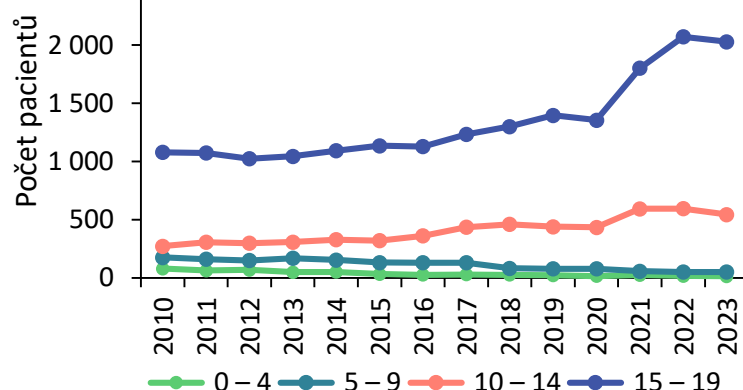
F30-F39 (Afektivní poruchy (poruchy nálady))

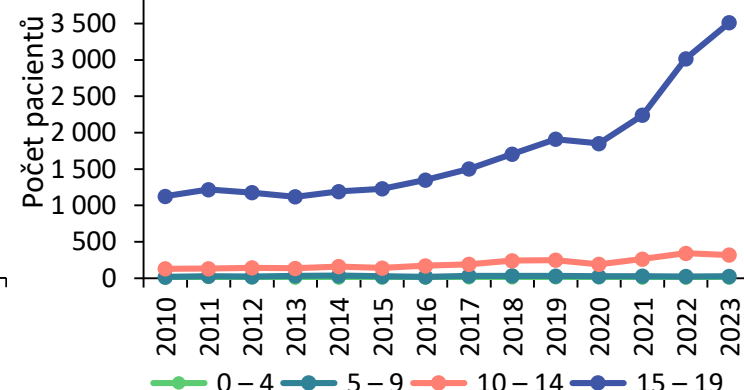
F40-F48 (Neurotické, stresové a somatoformní poruchy)

F50-F59 (Syndromy poruch chování, spojené s fyziolog. poruchami a somat. faktory)

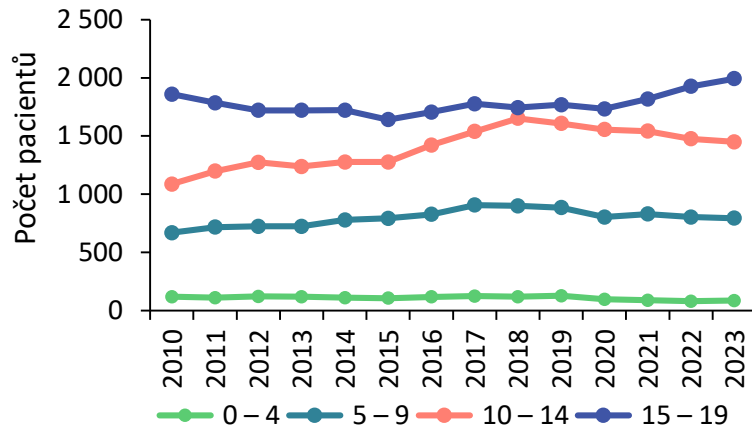
F60-F69 (Poruchy osobnosti a chování)

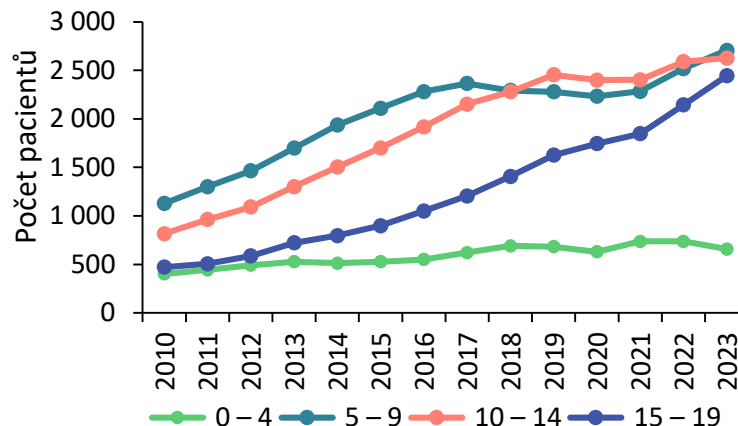
Počet dětí a mladistvých s psychiatrickou péčí pro vybrané diagnózy dle věku

Zdroj: Národní registr hrazených zdravotních služeb (NRHZS)

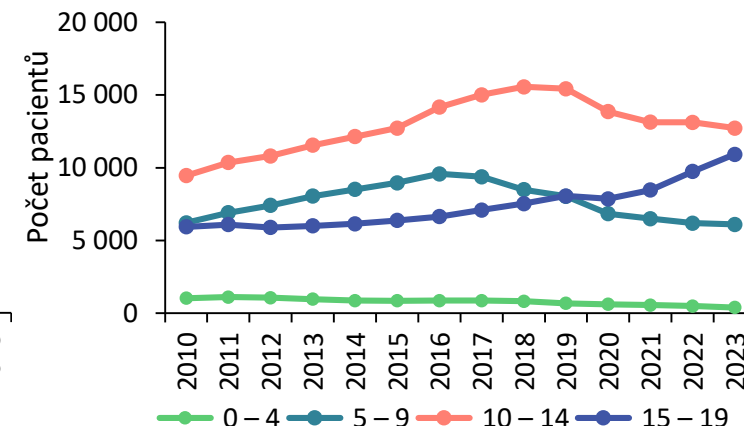
F70-F79 (Mentální retardace)

F80-F89 (Poruchy psychického vývoje)

F90-F98 (Poruchy chování a emocí s obvyklým nástupem v dětství a v dospívání)

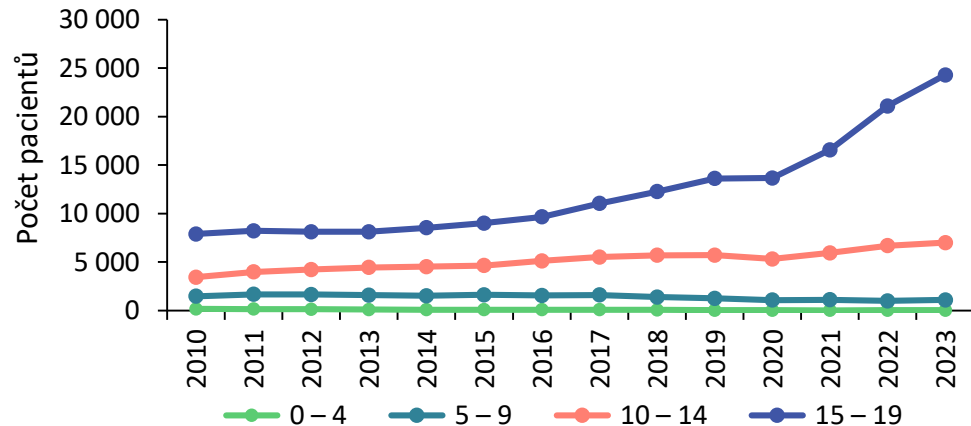
Psychiatrická péče o děti a mládistvé

Medikace dětí a mladistvých

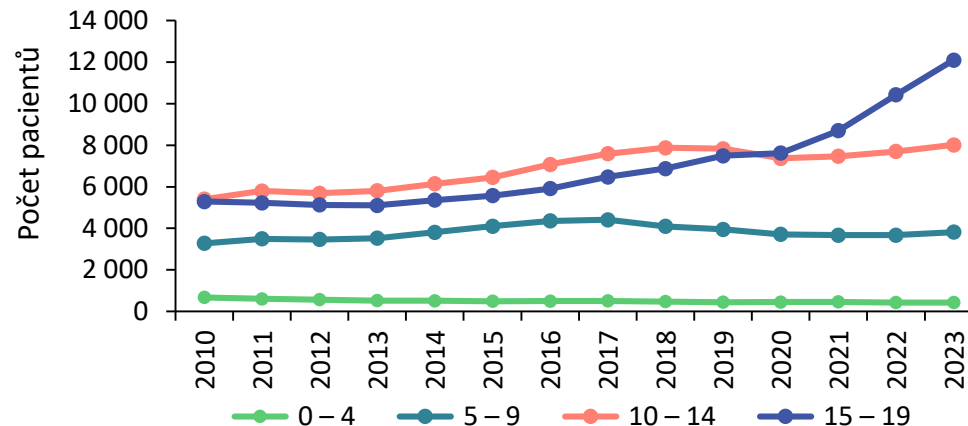
Počet dětí a mladistvých užívající vybrané léky dle věku

Zdroj: Národní registr hrazených zdravotních služeb (NRHZS)

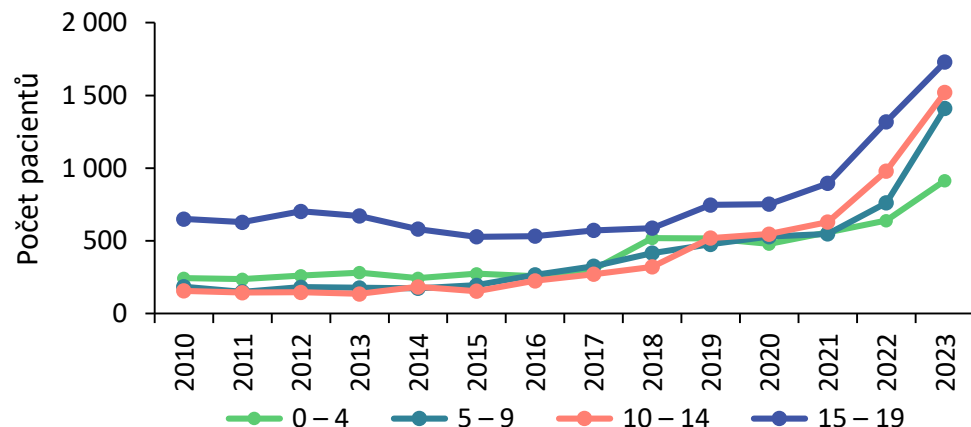
N06A (Antidepresiva)

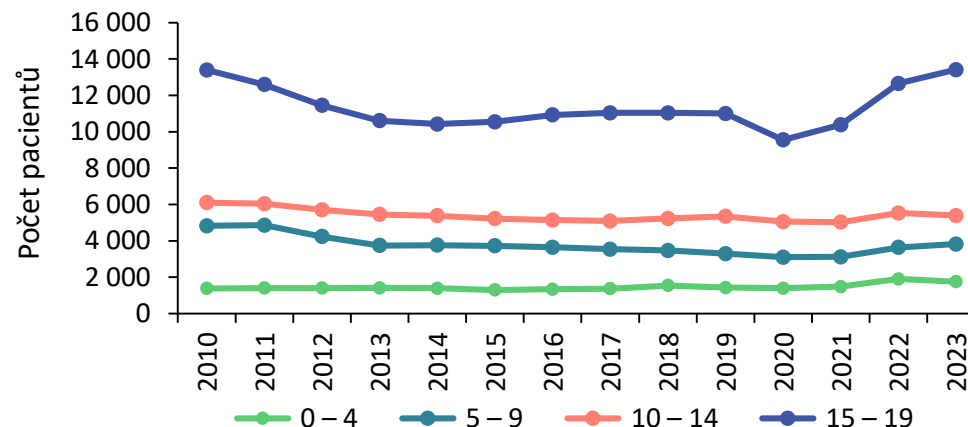
N05A (Antipsychotika, Neuroleptika)

N05C (Hypnotika, Sedativa)

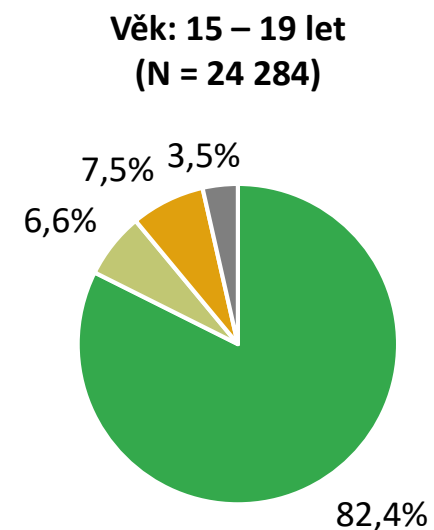
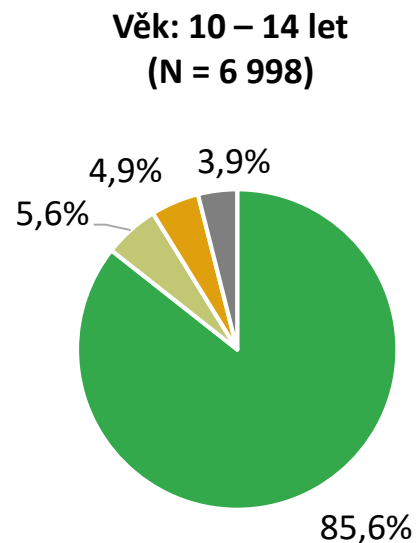
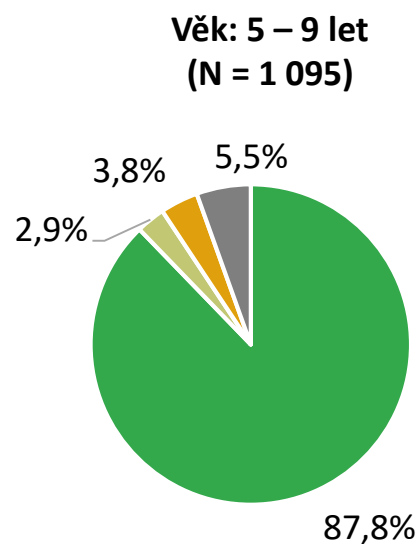
Stabilizátory nálady*

* N02 Analgetika, N03AF Deriváty karboxamidu, N03AG Deriváty mastných kyselin, N03AX Jiná antiepileptika, N05AN Lithium

Počet dětí a mladistvých užívající N06A (Antidepresiva) v roce 2023 dle odbornosti

Zdroj: Národní registr hrazených zdravotních služeb (NRHZS)

Předepisující lékař:

- pouze psychiatr (odb. 305, 306)
- psychiatr i praktický lékař
- pouze praktický lékař (odb. 001, 002)
- pouze jiný

Psychiatrická péče o děti a mládež

Personální kapacity v psychiatrické péči

Přehled celkového počtu aktivních pracovníků v péči o duševní zdraví: pracovníci na místech podle hlavní nasmlouvané odbornosti

Zdroj: Národní registr zdravotnických pracovníků (NRZP) + Národní registr hrazených zdravotních služeb (NRHZS) – pouze VZP

Skupina povolání	Hlavní odbornost pracoviště	Aktivní pracovníci evidovaní na pracovišti s danou hlavní odborností stav k 31. 12. 2017			Aktivní pracovníci evidovaní na pracovišti s danou hlavní odborností stav k 30. 9. 2023		
		Celkový počet	Počet ve věku < 60 let	Počet ve věku 60 a více let	Celkový počet	Počet ve věku < 60 let	Počet ve věku 60 a více let
Lékaři	Psychiatrie	1 615	1 101	514	1 743	1 349	394
	Dětská a dorostová psychiatrie	203	121	82	215	157	58
	Gerontopsychiatrie	48	34	14	65	45	20
	Sexuologie	64	21	43	75	37	38
	Návykové nemoci	99	65	34	125	96	29
NLZP	Klinická psychologie	964	640	324	1 305	1 037	268
	Adiktologie	15	14	1	66	64	2
CELKEM*		2 829	1 898	931	3 386	2 644	742

* jedna osoba může pracovat na více pracovištích s různou hlavní odborností, v celkovém součtu je zahrnuta pouze jednou

Přehled úvazků pracovníků v péči o duševní zdraví: pracovníci na místech podle hlavní nasmlouvané odbornosti

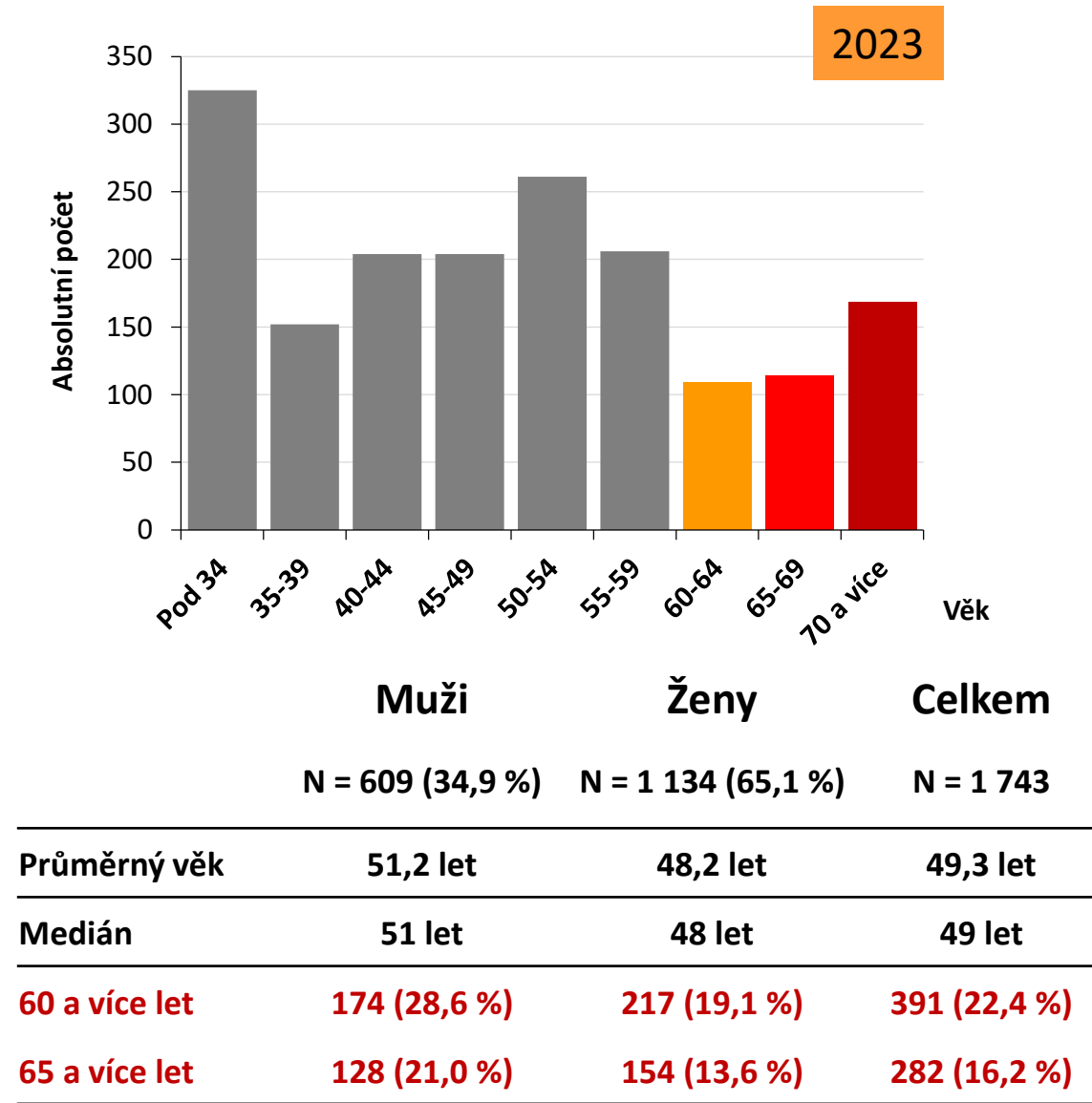
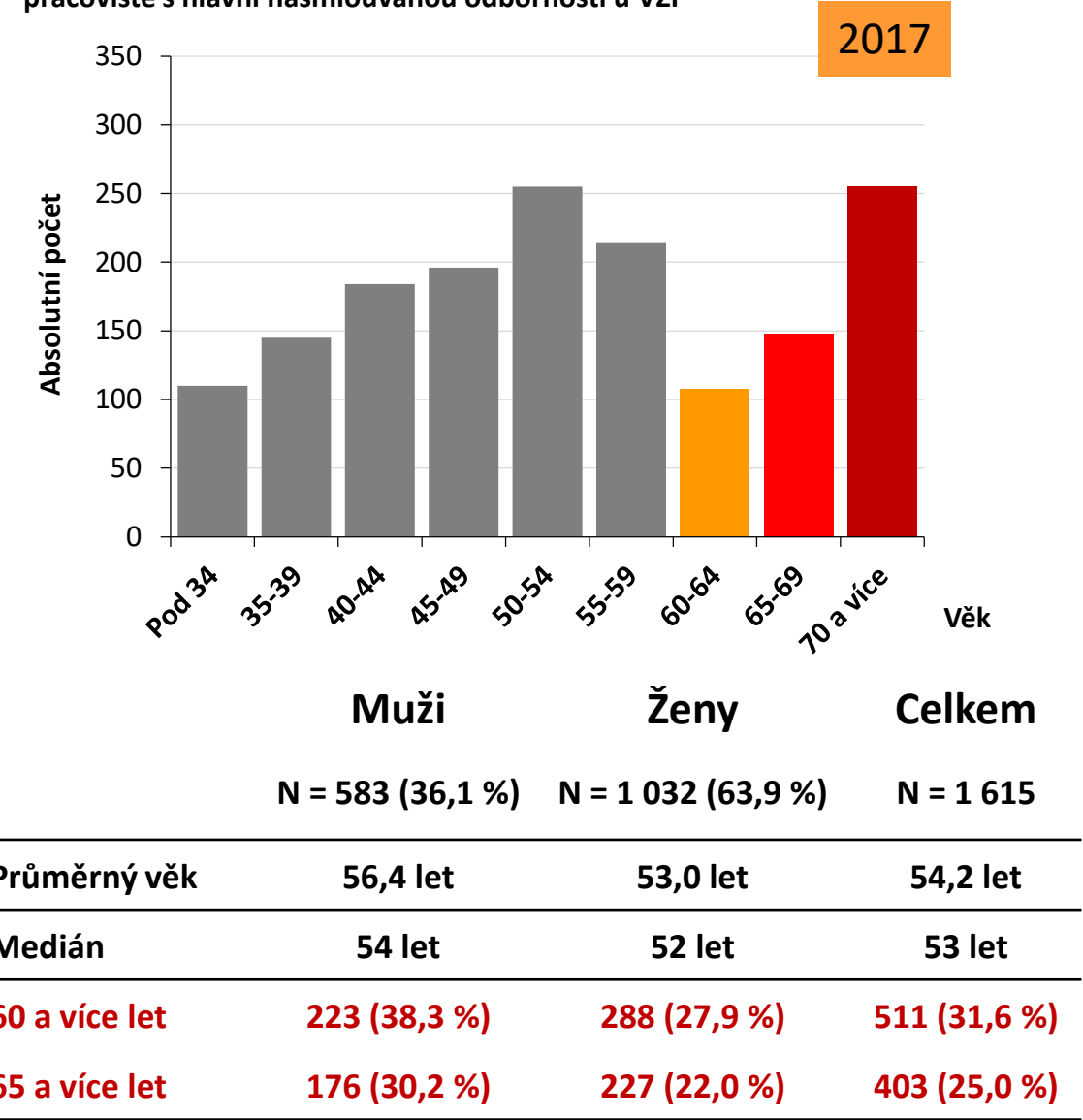
Zdroj: Národní registr zdravotnických pracovníků (NRZP) + Národní registr hrazených zdravotních služeb (NRHZS) – pouze VZP

Skupina povolání	Hlavní odbornost pracoviště	Aktivní pracovníci evidovaní na pracovišti s danou hlavní odborností stav k 31. 12. 2017			Aktivní pracovníci evidovaní na pracovišti s danou hlavní odborností stav k 30. 9. 2023		
		Celkový počet	Počet ve věku < 60 let	Počet ve věku 60 a více let	Celkový počet	Počet ve věku < 60 let	Počet ve věku 60 a více let
Lékaři	Psychiatrie	1 306,4	928,3	378,1	1 428,1	1 151,3	276,8
	Dětská a dorostová psychiatrie	139,3	87,1	52,2	152,0	119,5	32,6
	Gerontopsychiatrie	25,1	17,3	7,8	31,7	21,3	10,4
	Sexuologie	25,4	6,4	19,0	26,6	12,4	14,2
	Návykové nemoci	54,6	37,9	16,7	64,7	51,4	13,3
NLZP	Klinická psychologie	683,0	415,4	267,6	843,5	625,1	218,4
	Adiktologie	8,9	8,7	0,2	40,3	38,9	1,4
CELKEM		2 242,7	1 501,1	741,6	2 587,0	2 019,9	567,1

Věk a pohlaví aktivních lékařů na pracovišti* „Psychiatrie“

Zdroj: Národní registr zdravotnických pracovníků (NRZP) + Národní registr hrazených zdravotních služeb (NRHZS) – pouze VZP

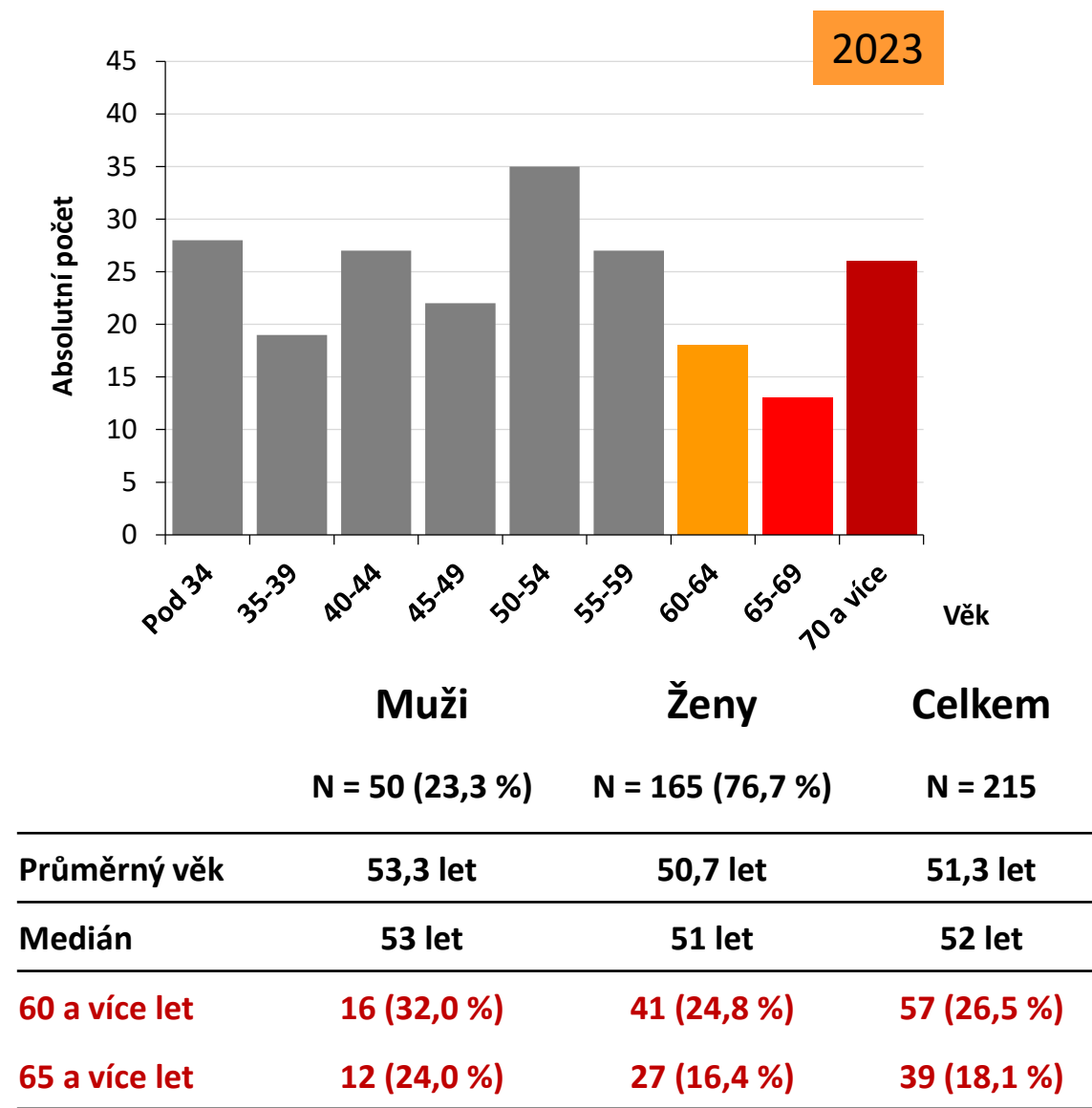
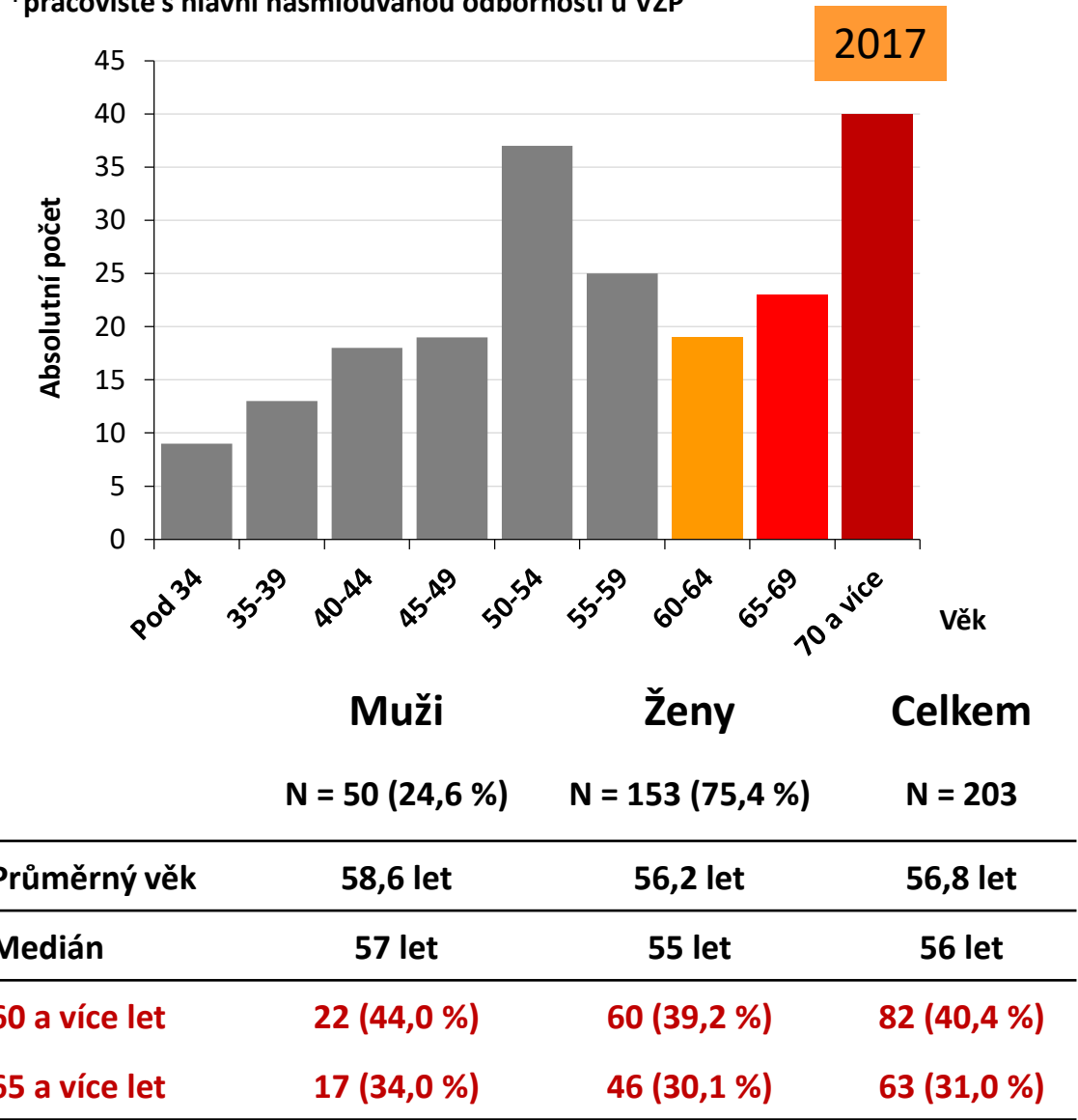
*pracoviště s hlavní nasmlouvanou odborností u VZP

Věk a pohlaví aktivních lékařů na pracovišti* „Dětská a dorostová psychiatrie“

Zdroj: Národní registr zdravotnických pracovníků (NRZP) + Národní registr hrazených zdravotních služeb (NRHZZ) – pouze VZP

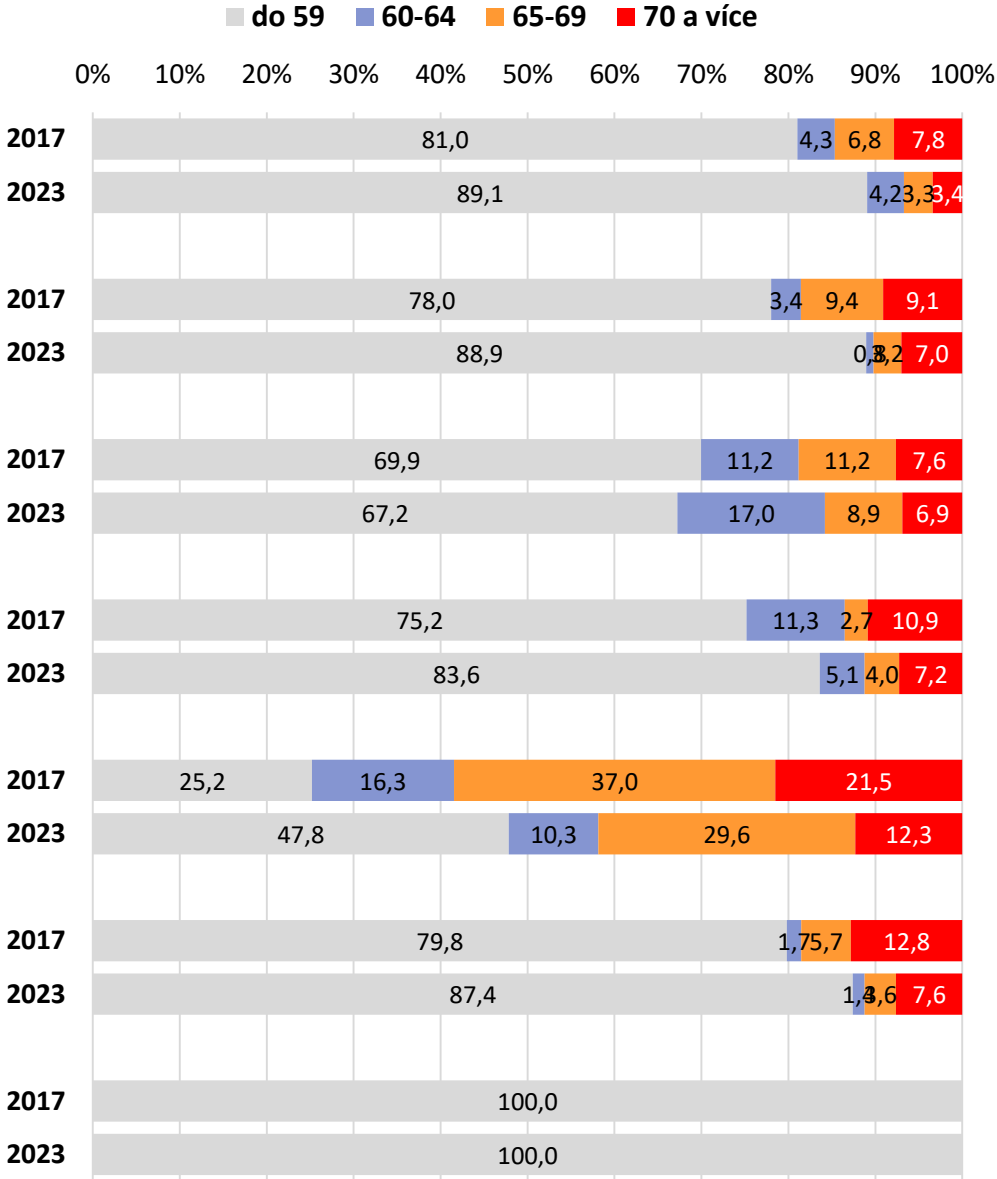
*pracoviště s hlavní nasmlouvanou odborností u VZP

Úvazky podle věku aktivních pracovníků v lůžkové péči

Zdroj: Národní registr zdravotnických pracovníků (NRZP) + Národní registr hrazených zdravotních služeb (NRHZS) – pouze VZP

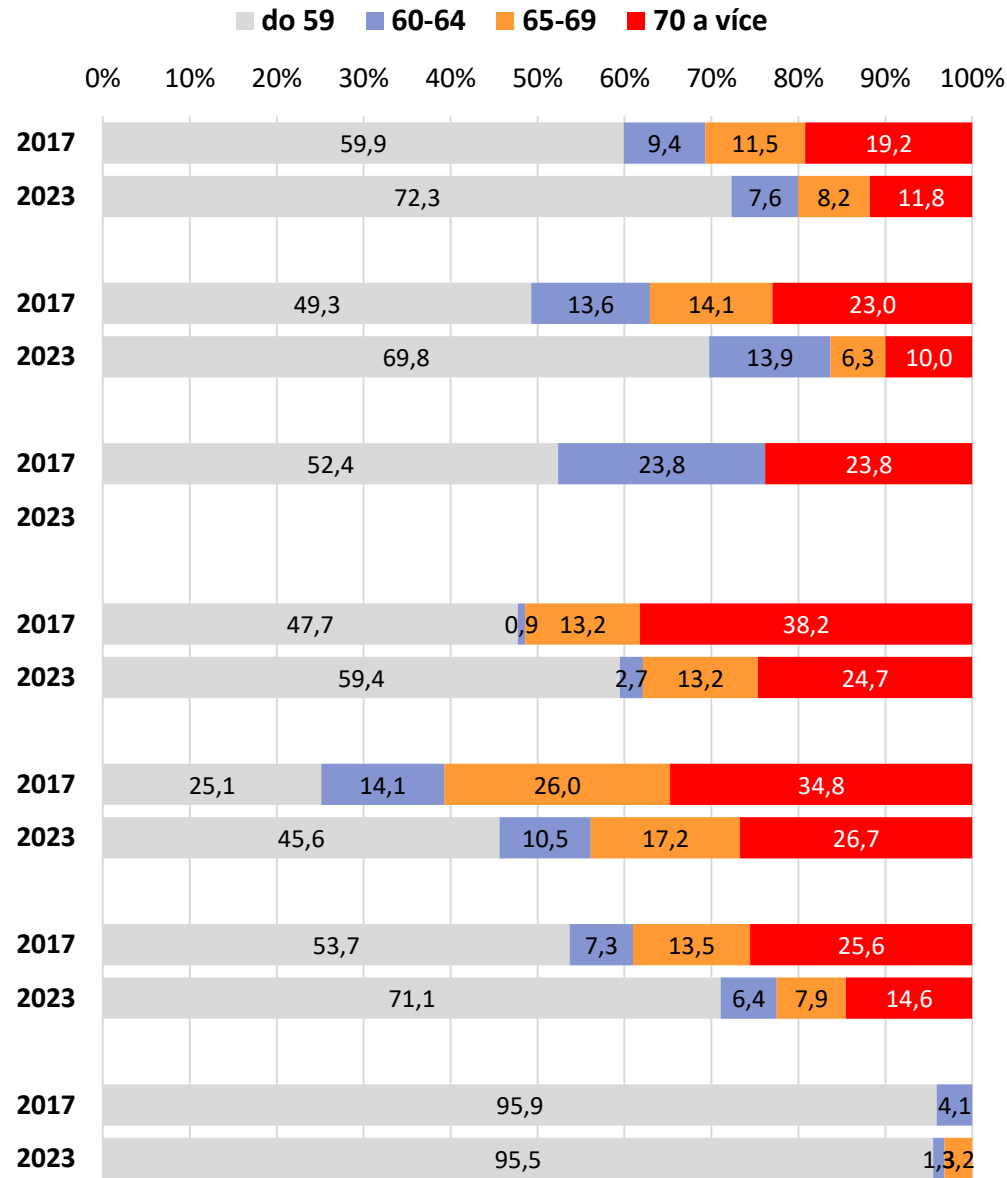
Pracovníci podle hlavní nasmlouvané odbornosti pracoviště		Celkem	do 59 let	60 a více	65 a více	70 a více
lékaři - psychiatrie	2017	700,84	567,8 (81,0 %)	133,0 (19,0 %)	102,7 (14,7 %)	55,0 (7,8 %)
	2023	720,49	641,8 (89,1 %)	78,7 (10,9 %)	48,2 (6,7 %)	24,4 (3,4 %)
lékaři - dětská a dorostová psychiatrie	2017	64,2	50,1 (78,0 %)	14,1 (22,0 %)	11,9 (18,6 %)	5,9 (9,1 %)
	2023	70,99	63,1 (88,9 %)	7,9 (11,1 %)	7,3 (10,2 %)	5,0 (7,0 %)
lékaři – gerontopsychiatrie	2017	24,92	17,4 (69,9 %)	7,5 (30,1 %)	4,7 (18,8 %)	1,9 (7,6 %)
	2023	31,68	21,3 (67,2 %)	10,4 (32,8 %)	5,0 (15,8 %)	2,2 (6,9 %)
lékaři - návykové nemoci	2017	43,22	32,5 (75,2 %)	10,7 (24,8 %)	5,8 (13,5 %)	4,7 (10,9 %)
	2023	53,44	44,7 (83,6 %)	8,8 (16,4 %)	6,0 (11,2 %)	3,9 (7,2 %)
lékaři - sexuologie	2017	11,63	2,9 (25,2 %)	8,7 (74,8 %)	6,8 (58,5 %)	2,5 (21,5 %)
	2023	11,37	5,4 (47,8 %)	5,9 (52,2 %)	4,8 (41,9 %)	1,4 (12,3 %)
NLZP - klinická psychologie	2017	204,88	163,5 (79,8 %)	41,4 (20,2 %)	37,9 (18,5 %)	26,2 (12,8 %)
	2023	197,58	172,7 (87,4 %)	24,9 (12,6 %)	22,2 (11,2 %)	15,1 (7,6 %)
NLZP - adiktologie	2017	4	4,0 (100,0 %)	0,0 (0,0 %)	0,0 (0,0 %)	0,0 (0,0 %)
	2023	9,11	9,1 (100,0 %)	0,0 (0,0 %)	0,0 (0,0 %)	0,0 (0,0 %)

Úvazky podle věku aktivních pracovníků v ambulantní péči

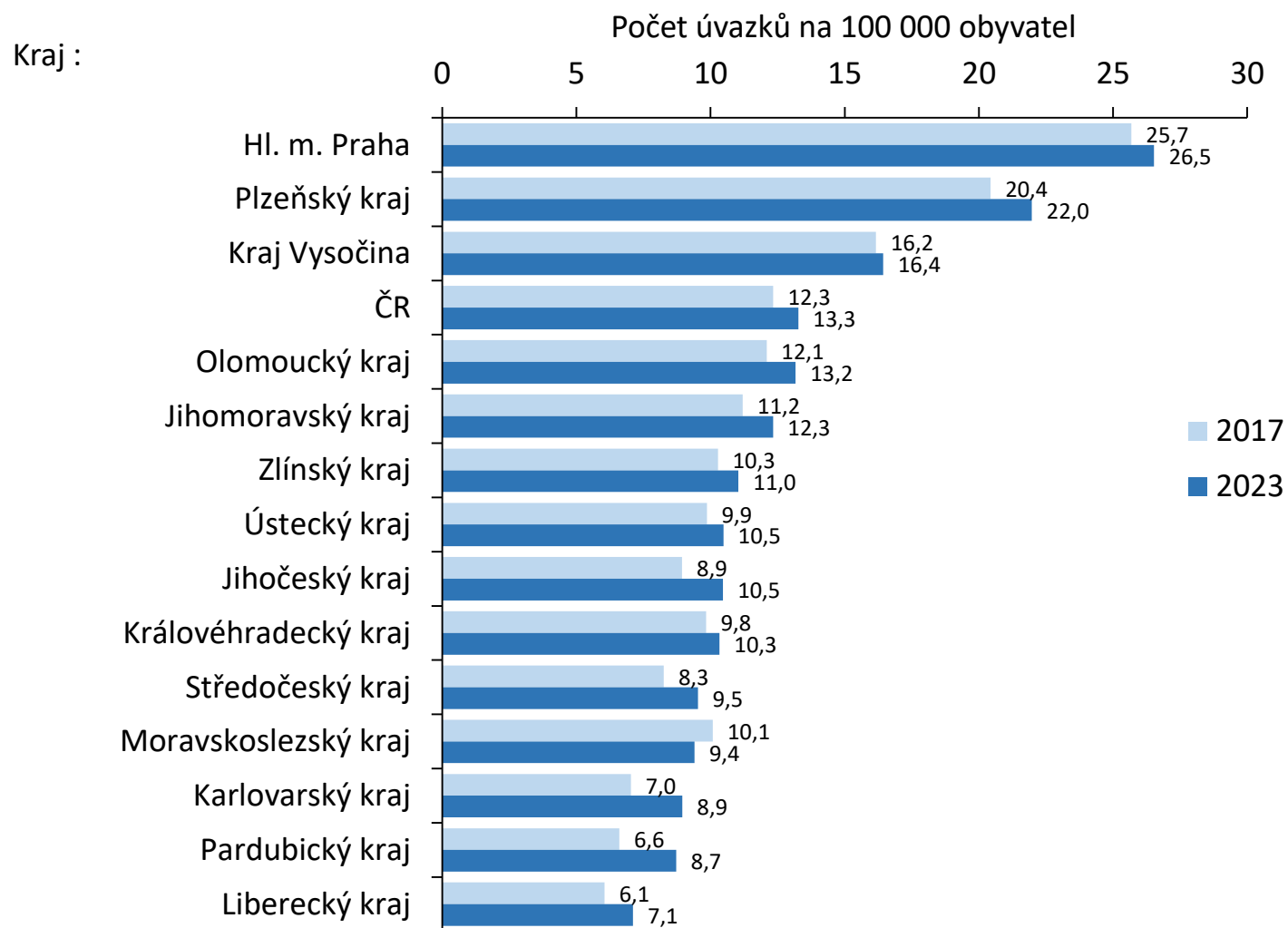
Zdroj: Národní registr zdravotnických pracovníků (NRZP) + Národní registr hrazených zdravotních služeb (NRHZZ) – pouze VZP

Pracovníci podle hlavní nasmlouvané odbornosti pracoviště		Celkem	do 59 let	60 a více	65 a více	70 a více
lékaři - psychiatrie	2017	605,53	362,8 (59,9 %)	242,8 (40,1 %)	186,0 (30,7 %)	116,5 (19,2 %)
	2023	707,63	511,8 (72,3 %)	195,8 (27,7 %)	141,8 (20,0 %)	83,4 (11,8 %)
lékaři - dětská a dorostová psychiatrie	2017	75,08	37,0 (49,3 %)	38,1 (50,7 %)	27,8 (37,1 %)	17,2 (23,0 %)
	2023	81,03	56,5 (69,8 %)	24,5 (30,2 %)	13,2 (16,3 %)	8,1 (10,0 %)
lékaři – gerontopsychiatrie	2017	0,21	0,1 (52,4 %)	0,1 (47,6 %)	0,1 (23,8 %)	0,1 (23,8 %)
	2023	0				
lékaři - návykové nemoci	2017	11,36	5,4 (47,7 %)	5,9 (52,3 %)	5,8 (51,4 %)	4,3 (38,2 %)
	2023	11,27	6,7 (59,4 %)	4,6 (40,6 %)	4,3 (37,9 %)	2,8 (24,7 %)
lékaři - sexuologie	2017	13,81	3,5 (25,1 %)	10,3 (74,9 %)	8,4 (60,8 %)	4,8 (34,8 %)
	2023	15,27	7,0 (45,6 %)	8,3 (54,4 %)	6,7 (43,9 %)	4,1 (26,7 %)
NLZP - klinická psychologie	2017	475,37	255,2 (53,7 %)	220,2 (46,3 %)	185,6 (39,0 %)	121,6 (25,6 %)
	2023	642,76	456,7 (71,1 %)	186,0 (28,9 %)	144,6 (22,5 %)	93,6 (14,6 %)
NLZP - adiktologie	2017	4,9	4,7 (95,9 %)	0,2 (4,1 %)	0,0 (0,0 %)	0,0 (0,0 %)
	2023	31,17	29,8 (95,5 %)	1,4 (4,5 %)	1,0 (3,2 %)	0,0 (0,0 %)

Úvazky lékařů na pracovištích s hlavní nasmlouvanou odborností u VZP: Psychiatrie

Zdroj: Národní registr zdravotnických pracovníků (NRZP) + Národní registr hrazených zdravotních služeb (NRHZS) – pouze VZP

Úvazky lékařů na pracovištích s hlavní nasmlouvanou odborností u VZP: Dětská a dorostová psychiatrie

Zdroj: Národní registr zdravotnických pracovníků (NRZP) + Národní registr hrazených zdravotních služeb (NRHZS) – pouze VZP

